

Na Jordina Freixanet i Pardo, amb DNI 47675283D, i en compliment de l'article 18 del Reglament Orgànic Municipal (ROM), i com a portaveu del Grup Municipal d'Esquerra Republicana – Acord Municipal, presenta la següent

MOCIÓ PER A LA CREACIÓ D'UN PROTOCOL MUNICIPAL ESPECÍFIC PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ, ACTUACIÓ I RESOLUCIÓ DE COMPORTAMENTS DE VIOLÈNCIA SEXUAL I DE GÈNERE EN ENTITATS I CLUBS ESPORTIUS I DE LLEURE A CÀRREC DE MENORS I AMB UTILITZACIÓ D'EQUIPAMENTS PÚBLICS

Segons dades del Ministeri d'Igualtat sobre la violència contra la infància es van presentar al 2020 més de 35.000 casos dels quals més de 5.000 van ser denúncies per delictes contra la llibertat sexual, la gran majoria contra menors. A Catalunya, segons les dades del Pla d'acció contra les violències sexuals en entorns d'oci, durant el primer quadrimestre de 2023 s'han atès 1.487 víctimes de les quals el 87,8% són dones i 567 d'aquestes són menors de 17 anys.

La Llei orgànica 8/2021, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPIVI), defineix la violència com a “tota acció, omissió o tracte negligent que priva les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la forma i el mitjà de comissió, inclosa la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital”.

Altrament, la Llei determina algunes tipologies com la violència sexual i de gènere, l'assetjament sexual i la difusió pública de dades privades.

La violència sexual i de gènere són una greu vulneració dels drets fonamentals, atès que atempta contra la dignitat de les persones. Quan es dona en àmbits i de lleure comporten la creació d'un ambient intimidatori o degradant afectant persones de totes les edats i àmbits de la societat i on els nens i nenes i els adolescents són especialment vulnerables.

La nova Llei orgànica 4/2023, que modifica la Llei Orgànica 10/2022 de llibertat sexual, equipara l'abús sexual a l'agressió sexual (Art. 178 CP), castigant qualsevol persona que vagi contra la llibertat sexual d'una altra persona sense consentiment. En un escenari on cal recordar que mantenir relacions sexuals amb menors de 16 anys està tipificat com a delicte.

En entorns esportius i de lleure poden sorgir relacions desequilibrades de poder i dependència entre esportistes o entre entrenadors/es, monitors/es i esportistes i infants, fet que porta a la ruptura sistemàtica de barreres interpersonals i a la confusió de límits, dificultant que les víctimes, especialment si són menors, identifiquin que estan sent víctimes de violència sexual o de gènere. Aquest procés, conegut com a “grooming”, implica guanyar la confiança gradualment de la víctima mitjançant manipulacions i promeses per fer-la sentir especial, superior o més segura. Tothom té al cap el cas Rubiales amb la jugadora Jenni Hermoso.

L'article 47 del Capítol IX de la Llei Orgànica 8/2021, estableix els protocols d'actuació davant la violència en l'àmbit esportiu i oci. L'art. 48 obliga les entitats que realitzen de forma habitual activitats esportives o d'oci amb persones menors d'edat a aplicar els protocols d'actuació que adoptin les administracions públiques designar un delegat/responsable de protecció, crear un espai segur i no discriminatori i rebre formació específica per atendre adequadament les capacitats dels nens i nenes. A més a més, cal tenir present que la Llei considera delicte la difusió d'imatges íntimes, la revelació o cessió a tercers, així com la redifusió.

La violència sexual és una de les formes més greus i alarmants d'agressió i quan involucra als i les més joves, el seu impacte és devastador i pot marcar-los per tota la vida. El futur del nostre esport i la nostra societat resideix en les mans dels i les nostres joves i, com a persones adultes, hem de fer tot el possible per protegir-los, i donar-los un entorn segur i saludable per créixer. L'esport i el lleure són una eina poderosa per al desenvolupament personal i social dels joves, que els ofereix l'oportunitat de desenvolupar-se físicament, emocionalment i socialment. No obstant això, hem d'afrontar la realitat que, en alguns casos, aquests entorns esportius i de lleure, que haurien de ser segurs i enriquidors, han estat marcats per episodis de violència sexual.

Cal que des de l'Administració pública promoguem protocols d'actuació per prevenir i detectar situacions de violència en centres esportius i de lleure, fent èmfasi aquells que treballin amb menors. També s'exigeix que el personal que treballi amb menors rebi formació específica en prevenció i detecció de violència. Les entitats han d'aplicar els protocols, fomentar la participació activa dels i les menors, millorar la comunicació amb les famílies i designar un/a "responsable de protecció" on els i les menors puguin acudir per expressar les seves inquietuds. A més, cal emfatitzar la importància d'erradicar qualsevol forma de discriminació i de treballar en un entorn inclusiu i respectuós. S'insta, doncs, a adoptar mesures efectives per prevenir i abordar la violència sexual a l'esport i l'oci.

En aquest sentit, la creació d'un protocol municipal específic per a la prevenció, detecció, actuació i resolució de comportaments d'assetjament sexual en l'àmbit esportiu i del lleure amb menors i en les instal·lacions municipals que utilitzen és una necessitat imperiosa. Aquest protocol ha de ser fruit del treball col·laboratiu entre totes les parts interessades, amb un compromís rotund per part dels grups que conformem aquest consistori per protegir als i les nostres joves i donar-los la confiança i seguretat que mereixen, així com crear un espai segur i saludable per a tothom. Volem crear un espai segur, respectuós i inclusiu on puguin desenvolupar les seves habilitats esportives i personals sense cap temor i animar-vos a treballar conjuntament per dissenyar un protocol sòlid i coherent que ens permeti protegir la integritat física i emocional dels nostres menors. Al mateix temps, hem de brindar tot el suport i la protecció necessària a les víctimes, fent que sentin que no estan soles i que compten amb el nostre recolzament incondicional.

És responsabilitat de l'Ajuntament de Lleida promoure el benestar i crear entorns esportius i de lleure segurs i lliures de qualsevol forma d'assetjament o violència, especialment per als i les menors i les persones més vulnerables que utilitzen espais de domini municipal. Com a administració municipal tenim un compromís amb la protecció i el benestar dels joves participants en activitats esportives i de lleure.

En el marc dels compromisos ja assumits, el 20 de desembre de 2019 la Paeria aprova l'adhesió al "Decàleg per a la construcció de ciutats feministes", que inclou l'impuls d'un Pacte Local contra les violències masclistes perquè esdevingui un nou marc per superar els actuals protocols i convertir-se en una eina eficaç que articuli el treball de tots els agents implicats en la lluita contra el masclisme en totes les seves manifestacions, mesura que adopta també el IV pla municipal de polítiques d'igualtat de gènere (2022-2026). D'altra, i a nivell intern, el II Pla d'Igualtat de Gènere de l'Ajuntament de Lleida (2022-2026) i el Protocol de prevenció, detecció i resolució de situacions d'assetjament sexual, per raó de gènere, de l'orientació sexual i/o de la identitat sexual de l'Ajuntament de Lleida dissenyen les eines necessàries per garantir que qualsevol persona que pugui ser víctima o testimoni d'aquest tipus de conductes, pugui denunciar i posar fi a aquestes situacions.

Amb la voluntat de donar continuïtat a les polítiques que engloben la defensa i desenvolupament dels drets de les dones i ampliar els compromisos ja adquirits,

l'ajuntament ha de desenvolupar un Pacte Local ciutadà contra les violències masclistes perquè esdevingui el full de ruta que incorpori, integri i doni coherència a totes les polítiques municipals que han de fer possible la Lleida lliure de violències masclistes que ambicionem, i fer-ho conjuntament amb el teixit associatiu i la ciutadania.

Concretament, en l'àmbit esportiu, tant l'administració pública, com les entitats i clubs esportius, les famílies, el personal tècnic, així com les persones expertes en la matèria, compartim la responsabilitat de crear un entorn esportiu lliure d'assetjament i violència, on es respectin els drets fonamentals de cada persona, independentment del seu sexe, edat o origen.

Així doncs, el Pacte local ha d'incloure un protocol oficial i específic d'aquest tipus de comportaments en relació amb les entitats esportives i de lleure que treballen amb menors i utilitzen espais de titularitat municipal. Per això, la creació d'aquest protocol específic és essencial per garantir una resposta coordinada i eficaç en casos de violència sexual en el nostre entorn esportiu i de lleure. Aquest protocol ha de tenir com a pilars fonamentals la prevenció, per evitar que aquestes situacions es produeixin, la detecció ràpida, per identificar qualsevol comportament sospitós, i la capacitat d'actuar amb contundència i empatia per protegir a les víctimes i sancionar als i les responsables, però també la recuperació i reparació de les persones víctimes d'un comportament de violència.

Aquesta tasca no és només una responsabilitat de l'administració pública, sinó també de les entitats i clubs esportius i de lleure, les famílies, i el cos tècnic, així com, d'experts en la matèria, organitzacions i professionals especialitzats en la prevenció i tractament de l'assetjament sexual. Tots compartim la responsabilitat de crear un entorn esportiu i de lleure lliure d'assetjament i violència, on es respectin els drets fonamentals de cada persona, independentment de la seva edat, classe social, gènere o origen.

Tenint en compte tot això, s'adopten els següents:

ACORDS

1. Instar el govern municipal a fixar-se com objectiu la creació, el juny del 2024, d'un protocol municipal específic per a la prevenció, detecció, actuació i resolució de comportaments de violència sexual en menors, que tinguin en compte, en tot cas, els següents aspectes:

- a. El compromís de les entitats esportives i de lleure, que utilitzen instal·lacions **de titularitat municipal o no**, d'actuar d'acord amb el protocol de manera contundent i amb el màxim respecte als drets de les víctimes en cas que es produeixin situacions de violència sexual i garantir la transparència i la protecció dels drets i les dades personals de totes les parts implicades.
- b. La creació de la figura del o la Responsable de Protecció a totes les entitats que realitzen de forma habitual activitats esportives o de lleure amb menors.
- c. La formació de tot el cos tècnic i els i les dirigents dels clubs i entitats amb formació especialitzada sobre drets fonamentals de la infància i l'adolescència, en particular per atendre menors amb discapacitat i sobre esport inclusiu.
- d. L'aportació de la certificació negativa del Registre Central de Delinqüents Sexuals de tot el personal de l'entitat i club que estigui relacionat de manera directa o indirecta amb els i les menors de forma "anual".
- e. La implantació d'un sistema de seguiment per assegurar el compliment dels protocols.
- f. La difusió del protocol atenent a tots els aspectes de formació, **sensibilització, prevenció** i desenvolupament integral dels i les menors, i

- fomentar i reforçar les relacions entre les entitats i clubs esportius i de lleure i les famílies mitjançant una participació activa [així com en la comunitat educativa](#).
- g. La publicació del protocol a la web del club o entitat afectada de manera visible i d'accés obert a tothom.
 - h. L'obligació del compliment dels punts anteriors per poder rebre subvencions de l'ajuntament.
 - i. El foment de la cultura de la prevenció en establir els criteris de selecció de personal i voluntariat així com normes internes d'ètica i de conducta per tal de reduir el risc.
2. Instar al govern municipal perquè impulsi una campanya per tal de prevenir l'assetjament sexual i lluitar contra la discriminació en l'àmbit esportiu i del lleure en les activitats organitzades per entitats i clubs esportius amb utilització d'instal·lacions esportives municipals.
 3. Instar al govern municipal perquè es comprometi a implantar el protocol municipal, per part dels clubs i entitats, a partir del mes d'agost de 2024 coincidint en l'inici de la majoria de les competicions esportives.
 4. Instar al govern municipal perquè, un cop aprovat el protocol, el publiqui a la web o els mitjans socials municipals, per tal que sigui públic i d'accés obert a tothom.
 5. Instar al govern municipal per a la creació d'una comissió de seguiment, avaluació i actualització constituïda pel regidor d'Esports, el regidor de Joventut i la regidora de polítiques feministes, representants de les diferents administracions locals i autonòmiques, [els cossos de seguretat i experts en la prevenció de la violència sexual](#) relacionades amb els drets dels i les menors i l'àmbit esportiu i del lleure.
 6. Comunicar els acords presos a totes les entitats esportives i del lleure de la ciutat de Lleida.
 7. Revisar i aprovar els espais d'usos dels equipaments esportius segons legislació vigent.

A Lleida, a data de la signatura electrònica

Jordina Freixanet i Pardo
Portaveu ERC-AM